DUVARDA

Mahmud DERVİŞ

Çeviren: Metin FINDIKÇI

ŞİİR hayal

MAHMUD DERVİŞ

DUVARDA

Hayal Yayıncılık
ve Telif Hakları Ajansı
Hayal Publishing-House
and Copyright Agency
hayal

Duvarda
Mahmud Derviş
ISBN: 978-605-5945-64-0

Birinci Baskı: Mayıs 2010

Yayın Yönetmeni: Özgen Kılıçarslan
Kapak Tasarımı: Veysel Şaylı
Düzelti: Sevinç Kırgıl

Hayal Yayınları
www.hayalyayinlari.com
e-posta: bilgi@hayalyayinlari.com

Adres: Büklüm Sokak 8 / 3
Kavaklıdere - Ankara
Tel: 0 312 417 47 09
Fax: 0 312 417 37 94

Baskı: Aydan Web Ofset
Alınteri Bulvarı, 364. Sokak, No: 4
Ostim - Ankara

Yazıların hukuki ve etik sorumluluğu yazarlarına aittir.
Tüm hakları saklıdır.
Bu kitabın yayın hakları Hayal Yayıncılık Ltd. Şti'nindir.
İzinsiz kopyalanamaz, aktarılamaz, çoğaltılamaz.

Arapçadan Çeviren

Metin Fındıkçı

Önsöz

Mahmud Derviş, 1998 yılı sonunda çok ağır bir açık kalp ameliyatı geçirir... Sözün tam anlamıyla ölümden döner.

Derviş, her şair gibi duyarlı bir insandır. Duru ve ince duyguları, hayatın birçok alanında ona hükmeder, aynı zamanda onu yüceltir şaha kaldırır, her şair gibi...

Derviş bu kitabı, geçirdiği açık kalp ameliyatından sonra hastanede yazıyor; hastanenin o beyaz duvarı, beyaz çarşafları içinde... "Bu senin adındır." diye başlıyor ve onu kuşatan ölüm duvarına, bedenin duvarına, kalbin duvarına, hastane duvarına, rivayeti ve raviyi utandıran duvara, dilin duvarına, duvardaki ilaha; bu beyaz duvar içinde yükselen, yazdığı ve bu şiire dahil ettiği bütün duvarlara yazıyor. Beyaz duvar şairin "Mahmud Derviş"in adı oluyor. Beyaz duvar onun, portakal rengindeki kalbi ve giyindiği beyaz gömleği de oluyor bir bakıma.

Derviş'in ölüm hazırlığı yaparken yazdığı bu şiirde üç etken ön plana çıkıyor: Mahmud Derviş, ben'i ve ölüm. Hastane odasında üçü arasındaki bu ilişki, hatta Derviş'le ölüm arasındaki ilişki ve iletişimi de denebilir ki, bu kitabın odak noktasını oluşturuyor. Ama beyaz duvara işlenerek... Derviş: Geçmişiyle ve hastanede yaşadıklarıyla harmanlanmış; bir nevi kendi kendine mırıldandıklarıyla oluşmuş uzun bir şiirdir bu. Hayatında etkin olan, yaşadığı coğrafyada (dış dünyasını - iç dünyasını) etkilendiği olaylar, simgeler, kişiler ve mekânlarla hesaplaşıyor; özür diliyor, meydan okuyor, özlüyor ve gelecekten beklentilerini bu uzun ve duygu yüklü şiiriyle dile getiriyor. Kendi adını, Yahudilerin bölgeye yaşattık-

larını, Mesih ile aynı şehirden olmasından kaynaklanan etkilenimlerini sorguluyor. Aynı zamanda geçmişteki dostlarına, hastayken ona bakan hemşireye, Fransız doktoruna, çok sevdiği atlara ve en önemlisi babasına - annesine sonsuz minnettarlığını sunuyor.

Şiirin finaline doğru, Gılgamış Destanındaki kahraman Enkidu'ya yapılan göndermeyle şiiri çok çarpıcı hale sokarak tarihin derinliklerine yuvarlıyor.

Bilindiği gibi, "Enkidu, Gılgamış'ın üst düzeyde bir yardımcısıdır ve kuşatılmış kentten, Akka ve adamlarıyla karşılaşmak ve vuruşmak için, sürüleriyle birlikte çıkan sadece odur." Derviş de tıpkı onun gibi, kuşatılan Filistin'de (Celile - Nasar) ölümle yüz yüzeyken Azrail'in, yani ölümün önüne tek başına çıkmasıyla bağdaştırıyor... Tabi, bu coğrafyanın, Gılgamış Destanının önemiyle...

Bu uzun şiirde; Derviş'in meydan okuduğu ölüme karşı zafer kazanmasını; yaşadığı bütün bozgunlara, katliamlara, zulümlere ve soykırımlara rağmen, hayatın anlamını bulacaksınız. İp cambazı gibi yengiyle yenilgi arasında gidip gelen bir şairin, hasta yatağında mırıldandıklarını duyacaksınız.

Ne yazık ki direnişi, 9 Ağustos 2008 tarihinde geçirdiği açık kalp ameliyatında yaşamını yitirmesiyle son buluyor.

Bu uzun şiirin sonuna, ölümünden kısa bir süre önce yazdığı ve hiçbir kitabına girmemiş iki şiir ekledim. Bu iki şiiri de şair, "Duvarda" şiirinin devamı gibi yazmıştır; çünkü içindeki beyaz duvar varlığını sürdürüyordur ve tam anlamıyla iyileşmemiştir. Her iki şiirinde de hem Filistin'in tarihini kendi tarihiyle harmanlayarak yansıtıyor, hem de ölümün soluğunu ensesinde duyumsarken "Ben kimim?" diyerek kimliğini sorguluyor. Ama umudunu ve insan sevgisini asla eksik etmeden...

Metin Fındıkçı / 12.08.2008

Bu senin adındır /
dedi kadın
ve koridorun dolambacında kayboldu...

Ellerimi uzattığım her yönde gökyüzünü görüyorum.
Ona doğru taşıyor beni beyaz kanatlarıyla güvercin
Evimi düşlüyorum. Güzel çocukluğumu
düşlüyorum. Bütün o yerlerin nesnelerini. Biliyorum
şimdi benliğimin beni yanıltmayacağını...
Uçuyorum.

Biliyorum öldükten sonra bu ahretin feleğinde başka bir hale dönüşmeyeceğimi. Her şey bembeyaz olacak,

son felek. Deniz bulutların üstünde asılı
Beyaz. Her şey duru bir beyazlık içinde
Gökyüzünden beyaz boşalıyor. Ben olsam veya
olmasam da. Bende ben yalnız matemimde bu
sonsuz beyazlıkta. Zamanım dolmadan önce geldim
Tek bir melek görünüp bana dediğinde:
"Dünyada, orda, ne yaptın?"
Ah telefonda bir - iki güzel ses duysam, iki
duvar arasında inlemeden, ben bu beyazlıkta yapayalnız,
Ben yapayalnız...

Bu kıyametin kapısında beni hiçbir şey acıtmıyor.
Ne zaman ne de onun giysileri. Ne ağır
bedenimi ne de herhangi bir hafifliği
duyumsuyorum. Kimseyi bulamıyorum sormaya:
Nerem "neremdir" diye? Ölüyorken şehrim
Neresi, neredeyim? Yokluğum ne burada
ne orada... ne zamanı var,
ne de bedeni

Şimdiden önce şimdiki gibi ölünce…
Bu rüyayı biliyordum, şimdi yaşarken daha iyi biliyorum
bildiğime değil geçmişime gidiyorum. Belki de
herhangi bir mekânda geçmeden hayatım, biliyorum

İstemiyorum...
İstemediğim bir günde olacağım
düşüncenin oluşacağı günde. Ne bir hançer
taşır beni bu çorak toprağa, ne bir kitap...
Dağın doruğunda şimdi dağılan yağmur gibi
çayırları yeşillendiren,
ne gücüm zafere ulaştı
ne de adalelerim yırtıldı.
İstemediğim bir günde olacağım
yükseleceğim günde olacağım, yokluğumdan sıyrılarak

Bedenimdeki, iki kanadım her şeyle yandı,
Gerçeğime yaklaştıkça, külden
çıktım. Ben iki düşün konuşanıyım, bedenimden
sesleniyorum ve tamamlanan benliğimden:
İlk olarak anlamıma göç ettim, beni yakan ve
kaybeden. Ben görünmeyen. Ben kovulan bir
gök rengi.

İstemediğim bir günde olacağım
Şairden günde olacağım,
Su gözlerimde rehin. Dilim mecaza
mecazı, ne söylerim ne duyarım

bu mekânda. Ayaklarımın ve dirseklerimin
üstünde süründüğüm yerde
ben oralıyım. "Buram" adımların ve
hayallerimin üstünden atlar...
Ben kimdim veya kim olacağım
boşluk ve uzanan son beni yıkar ve
yaratırken.

İstemediğim bir günde olacağım.

Cömert bir günde olacağım,
Onca şu anlarda beni sıktığında yaz,
Ağlayanlar şarabımı içtiğinde
Sarhoşluğum mekâna avize olur!
Ben mektup ve peygamber
Ben iki küçük göz ve posta.

İstemediğim bir günde olacağım.

Bu senin adındır /
dedi kadın,
ve koridorun beyazlığında kayboldu.
Bu senin adındır, adım güzelce ezberle!
Onunla tek bir harfte bile aykırılığa düşme
Kabilelerin ovasında yorma,
Adının ufkuyla dost olmalısın,
Hayat ve ölümle dene onu
Gurbetin eşliğinde söylenen gerçeklere alıştır.

Dağda yalnız bir kayanın üstüne yazın
Adımı: büyüdüğü zaman büyüyeceğim
Sen beni, ben seni taşıdığım zaman
İki garip kardeş
Adanmış niyetlerle dişi harflerle alacağız
Ey adım: şimdi neredeyiz?
Dedi: bugün ne, yarın ne?
Zaman ne, mekân ne
Yeni ne, eski ne?

İstemediğimiz bir günde olacağız.

Ne göç başladı, ne alışkanlıklar bitti

Gurbetin bilgeliği öğütlemeden
Bilgeliğin gurbeti öğütlemediği gibi
Daha yüksek duvarlara gittiğimizde,
Şakayıklardan başka bilmediğimiz çiçekler:
Yeryüzü yeşil kasidem, yüksek, olacak
Yeryüzü kasidemin şafağında Tanrının sözü
Ve ben uzak
Ben uzak

Bütün rüzgârlarda kadın şairler tökezler
- Bana armağan ettiğin yolu geri al
Kırıldığım o yol,
Dişiliğimi ezecek,

Bana kalmadan içimdeki umut
Gölün ışıltıları. Yarını benden al
Ve düne git ve hiçbir şey olmamış gibi
Bırak, senden sonra, giden veya
gelene

- Beni örten şiiri al senin
düzeyinde benim olmayan
Al "ben"deki seni. Ölümüm tamamlansın
Yaban güvercinlerin mektuplarında bıraktığın ellerinle.
Son olsam "ben" kimim nerdeyim?
Söz ve kitap arasında yıldızlar düşecek
Anımsadığın anıları yazan: Doğuşuma

Kaktüs ve çamur arasında, çivi ve
kılıç zamanında. Daha bir geç gelirdi ölüm.
Daha açık. Ağlayanların ağıtı olarak
akan nehirde. Ama şimdi,
yalnız başına çalışıyor elektronik düğmelerde.
Katil katledeceğini dinlemeden. Şehit vasiyetini
doldurmadan

Hangi rüzgârla geldin?
Yaranın adını söyle ki bileyim
İki defa içinde kaybolacağım gittiğim yolda!
İçimde atan her damar beni acıtıyor, beni güz
zamanına geri götürüyor. Kanım beni acıtıyor
Tuz acıtıyor... güller acıtıyor.

Kadınların zamanı kırık testilerde geçti
Mesafeler boyunca Suriye'nin sahilinde,
Ağustos güneşiyle yandık. Onları
doğduğum ırmağın yolunda gördüm. Suyun
sesini duydum onları çömleğin içinde ağlatan:
Bolluk zamanına dönen bulutlarla gömdüğüm

Yankı dedi:
Geçmişin gücünden başka hiçbir şey geri dönmüyor
Akan süreçte... (altındır mirasları

altındır) yarına zayıflayan mektupları,
Yetecek kadar bize ekmek ver, daha güçlü yeşillik.
Ne iç içe geçen zaman ne de üst üste giyilen gömlekler.

Yankı dedi:
Dolduğum hastalıklara yoruldum. Yoruldum
Develerin ortaklığından: Babil'den
sonra nedir? Bütün yollar göğe
açılır, sondaki hedefte meçhul sarı
Dağılıp saçılır salavatlarla,
ve şarkılarla kırılır.

Çayırlar, yüce yeşilde kasidem yeryüzü.

Kimliğim bedenimde uzun süren bir sanrı...
Sen kendi anlamında yabancı. Orada bulunman
yeter, yalnız başına bir kabile
olmak için...
Yıkılan süreçler için şarkılar söyledim
Kumruların acı çığlığında,
Tanrının insana söylediği gibi yaralamayacağım hayır,
Ben peygamber değilim ki vahi çağırayım
Sadece yükselen kimliğimi ilan ediyorum

Ben yabancı biri olarak dilimle
anlaştım. Dad harfiyle duygularımla
eğildim, önüme eğilir Ye harfi duygusuyla,
Yeryüzü uzak komşu olur yırtılan sözcüklere

On bir yıldızdan daha yüksek, ölüm yırtılan sözcüklere
Yakın olacak. Sana söyleyeceklerime kitap yeterli olmaz:
Yokluğunda olan genişliğimi hazır bulundurdum.
Hazır bulundurduğum benliğimde her şeyi araştırdım
en sonunda. Onda her şeyi araştırdım ancak
Benliğimi yabancılaştıran şeyi bulamadım içinde,
Ben memede dolan sütün tekili miyim?

Ben bir yabancıyım. "Sütün alışkanlığından" yoruldum
Sevgilimle. Sıraya sokulmaktan yoruldum.
Şeklimi daraltır. Sözü genişletir. Tekilliğimin
Gerekliliğimden vazgeçerim. Sığınması için beklerim

Aynadaki benliğim:
Ben o muyum?
Bu son faslımdaki gezginliğim gerçekten
çekilir bir şey mi?
Bu sahneden önce ben bu oyunu okudum mu,
Ama bu benim için mi yazıldı?
Bu ağırlığı ben mi yoksa o mu ödeyecek
Ama bu gülüş söylediklerinin sesini değiştirdi
Hadislerden sonra yaşayacak her neyse, sonra
Metnin üslubu ile yazılan harfler
Şehitler gibi harcanacak mı?

Kapının ardında oturmuş bekliyorum:
Ben o muyum?

Bu benim dilim mi? Kanımı kaynatan bu ses
Ancak bu son kitaptır...
Ben benimle değil varmadan verdim
Ben benimle değil dinledim ve söylemedim
Beni ona kim söyleyecek gözleri kapanan harflerle:
Olacağı yazarım!
Yeniyi okurum!
Oysa söylenen yapılanda çekinerek, zıddını
Anlamda sınırlar... işte
O kaside göbeğimde şeffaftır.

Etrafımda denizler, su olmadan
Boşu boşuna boşalttı beni anlaşılmaz işaretlerle,

Menzilimin neresi olduğunu bildiğim zaman yenileneceğim,
Kısa bir zaman, iki menzil arasında. Sorumu
sormadan, sonra, geceye benzeyen karanlıkta
İki kapı arasında: giriş veya çıkış olan...
Hayatı avlayan ölümü yenilemeden.
Çığlığın sesini yenilemeden: Ey oradaki
Zaman çabuk geçiyor! Söyleyeceklerim bitmeden
Beni kopardı, gözleri kapalı harflerim var benim:
Doğrudur hayalim orada duruyor

Ey oradaki zaman seni beklemeden.
Seni kimse beklemeden doğuşumu ertelersin,
Yeni geçmiş kayboldu, onda andığın

Aralarında yalnızdın, günler dostundu,
Büyümeden gemin. Geçmişi terk et
Olduğu gibi, bağlamadan, bağlanmadan

Ölümümü ne unutan ne de hatırlayanı gördüm...
Onlar büyümezler ve kol saatlerine bakamazlar
zamanı. Onlar ne ölümümüzü ne hayatımızı
duyumsarlar. Hiçbir şeyde bir kötülük
değildim ve bir şey olmayacağım. Bütün damarlar
çözülür. "O" ve "Ben", "Sen de".
Ne az ne çok. Ne de ölümü söyleyen
Hayatta: olsaydım!

... Çağlar ve şairler çözülür. Hayır

Bedenimi orada görüyorum, ölümün
şiddetini duyumsamıyorum, ilk hayatımda.
Şimdiki gibi benden olmayan. Ben kimim? Ben mi
doğduğumda göbek bağım?

Zaman sarı. Doğumumla düşünüyorum
Ölümün suya inen sisi benimle ne zaman uçtuğunu,
Ölü değil hayatta olmalıyım,
Ne orada kalan ne de beden olan

Hastalığımı söylüyorum: sen daha iyi durumdasın.
İnen bir yolda beni araştırırsın: eğilen olsan
Sonradan düşlemeden duvara ait olanı
Kısa bir sürede...

Fransız doktorumu gördüm
Hücremi yokladı bir ara
Asayla bana vurdu
İki meydan polisinin gözetiminde

Babamı haçtan dönerken
Gördüm, yüksekte baygın

Hicazlığı güneşin tutuşturduğu hedefti
Etrafında kanatları titreyen meleklere diyordu:
Beni söndürün!

Faslı gençler gördüm
futbol oynayan
Bana taş atıyorlardı: Küfürlerini sayarak
Annemizi bize bırak
Ey babamız* o mezarı aş!

"Rini şar"ı gördüm
"Hidiger" ile oturuyordu
benden iki metre uzakta,

* *Babamız: Peder anlamında.*

İkisini şarap içerlerken gördüm
Şiirden hiç söz etmiyorlardı...
Konuşmanın ışıltıları vardı
Yarın işaretle bekleyeceklerdi

Üç arkadaşımı ağlarken gördüm
Ve onlar
bana kefen dikiyorlardı
Etrafında yaldızlı ipleri dikiyorlardı

Eleştirmenleri kovan El Maarri'yi gördüm
kasidelerinden:
Kör değilim
görmediğinizi görüyorum, diyen

O ışığın ödediği sağgörüsünü
Delirenle... veya kaybolanla

Bana maske takan şehri gördüm
Sabahın ellerinde: ekmeğin
kokusundan duvar olsa da. Kaldırım
çiçeklerine uygun olsa da
annemin etekleriyle uzaklaşan
Yanarak,
bir ekmek gibi açık bir sahanda!

Çayır, yeşil kasidem yeryüzü. Yalnız nehir kelebekleri
Okşamaya yeter: Ah, ey kız kardeşim, yalnız nehir doğanın
Kanatları eski kıyılarda kibirle kalır ve odur görüşleri
değiştiren ve uzak tepeleri, orduların durduğu yerde kadın
melekler benim olur. Halkı şiirimden hiç küçültmedim.
Ancak barış,
hayat ve ölüm içinde taşıyarak sözcükleri genişletir, şafağın
kolyesinde asılı hançer harflerle parlar, sahra şarkılarla
azalır veya çoğalır.

Başlangıcımı sonuma bağlamak için ömür kafi gelmez asla.

Çoban hikâyemi alır derin çayırın içinde enkaza gömülenin
üstünden, kadınlar üstüne tahakküm kurarlar demetlerle,
nağmelerle
Ortak, bana anıların birikintisini miras bırakan veda taşın üstünde,
Geri dönmeden...

Çobanlık günlerimizde şehirli ile kabileli arasındaki çobanlık,
yenileyemeden
Gecede kendini sazlıktan çadırları yanı başında akan ırmakta,
bana dedi:

Sensiz adıma ne gerek? Nidamda, seni ben yarattım
Sende ad koydum, adıma sahip olduğunda beni katlettin...
Beni nasıl öldürdün? Ben bu gece boyunca garip, beni içeri al

Şehvetinin ormanına, sımsıkı kucakla beni,
Zifâfımla bal sürerim yeter ki bal peteğini seç.
Benden ve rüzgârdan ellerini esirgediğimde tökezlerim.
Ey garip sana teslim ederim ruhumu gecede,
beni bir yıldız olarak göreceksin
Lacivert suyla beni öldürecek ailemi tanımayacaksın,
Çığlığım benim olacaksa -ve ben ellerimle parçalarım testimi-
Çayır mutluluğumdur.

- Benim yolumu değiştirene mi isteklerimi söyleyeyim?
- Söylemeden. Hayatım benim dışımda kalır
Bana benliğimi anlatan:

Son hurma ağacından askımı düşürdüm
Ben içerdeki yolcu
Ben ikiziyle kuşatılan,
Ancak hayat duvarlarla kaplı
Gökte uçakların gezdiği...
Doğmadan şimdi öleceğimi biliyorum, Tanrının
gölgesindeki barınan tanelerle
cemalin güzelliğine alır beni
seni sevmenin taneleri, niteliği ve kendisi böylece özgürleşir
benim değişikliğimle...

Bende benliğim anlatıldığımda:

küçükten daha büyük düşünceyle istekler doğar
Sözcüklerden verilmez mekânlar
İki bedenin yalnızlığında
Uzun gece boyunca...

Bende benliğim anlatıldığında
Anmanın çayırında... sen, ben mi olacak?
Üçüncü şahıs aramızda titrer "beni hiçbir zaman unutma"
Ey ölümüz! Yolumuzdan kendine al bizi, ışıltıyı öğrenene dek...
Üstümde ne güneş ne de ay var
Çalı dallarına gölgemi asarak bıraktım
Mekân bile bende hafifledi

Benimle uçtu kovulan ruhum

Bende benliğim anlatıldığında:
Ey kızım: şevkle sana ne yaptım diye soracağım?
Sonbahar kokusu gibi okşar ve taşıyacak rüzgâr,
Yanımda kadınımın gölgesi,
"Şam yolunda" şimdi genişliğinde gidiyorlar
Anlaşmak bir rüya. Melekler hırslı
İki kumru kalan ömrümüze titrer, yeryüzü bayram içinde...

Yeryüzü kaybedenlerin bayramında (ve biz onlardan)

Mekânın üstüne epik ezginin izleriyiz bizler,
kerkenez kuşu tüyü gibi
Rüzgârda yaşlı çadıra koydular.
İki yaşayan gibi ve zahit Mesih'in öğretisi
olmadan. Çayırdan daha güçlü olmalıyız içinde yazın
mührü olmayan,

Sen benim gerçeğim, ben senin sorun
Adımıza yapılan isteklerin mirası olmadan
Sen benim gerçeğim, ben senin gölgen
Ayrılığın yanında kışkırtılmış marş...

Onaylarıyla ve büyüleriyle marşlar başlar ilahların sancak
Büyücülükleri ve hileleriyle, keçinin boynuzlarına taşıyorlardı
mekânlarını, son zamanın zaman ve mekânında...

İki doğallığımızın arasında ben yıldız olsam bile göğümüzün taşı
Azalan kuyunun suyu üstünde duruyor ve peygamberini daha az
dayatırlar duymadan askerlerin övgüsünü...

Çayır, yeşil kasidem yeryüzü.
Onu zamandan zamana taşıyor şarkılar yeşillik içindeki
bir filiz gibi.
Ondan bana: sudaki fotoğrafına nergisler dolar
Ondan bana: açık karanlıkta bir terki
Anlamı ufaltan...
Ondan bana: peygamberin sözünden bir benzetme
Gecenin damında
Ondan bana: terin üstünde unutulmuş kırmızının hikmeti
Durumundan ve hurafesinden büyülenen...
Ondan bana: edatla rumuzu hakkeden

Her andığımda dönüşünde beden olmaz bana
Büyük ışığa kaldırmazlar sıyırıp soyduğunda
Ondan bana: "ben" sonum
Günlüklerimin zenginliklerinde bir düşünce olarak gezer:
"Ancak bu düş yeterli değildi
Ölüm kapısında uzun bir uykusuzluğum da var benim..."
Ondan bana: duvarın üstünde dilimin yankısı
Denizin tuzuyla örtülür
Kalbimin ağzındaki ana damar bana ihanet ettiğinde...

Hikmetim olurdu ateşim yükseldiğinde
Şeytanı her andığımda: Hayır. Hayır sınama beni!

İkinci bir durumlara davet etme, beni rahat bırak
Eski bir anlaşmanın rivayetiyle zahitmişim gibi
Gökyüzüne yükselerek sığınan, memleketim orasıdır
Bu tarihi not al, ey babamın oğlu, al
bu tarihi... ve istemediğim boncuklarla süsle

Bıçağım var benim: ufacık bir buğday tanesi
Yeterli olacak bize, ben, kardeşim ve düşmanım
Saatim bir saat geç kalmadan. Hasat zamanı
talana uğramadan. Görünmeyen yangının üstüne
İlk kalbimi onaylarım ve peşine düşerim
ulu demircinin. Saatim bir saat geç kalmadan.

Hastalığımın isteği şarap gibi eskimişliğimin içinde.
Bir başkası
yükselir. İncir salkımları giysilerimin etrafından düşer
Sonra ufalır. Bana tat vermeden
Anka'nın tüyü. Orada kimsem yok
benim gözümde. Önce geldim, sonra
geldim, dostum olacak kimseyi
bulamıyorum. Beni kim görüyor. Ben uzak
Ben çok uzaktayken

Sen kimsin, ya ben? Aynı yolda
iki kişiyiz, aynı kıyamette.
Bu telaş içindeki ışığa al beni
Son fotoğrafımda oluşumumu göreyim. Senden sonra

kim olacağımı, ben? Bedenimin
arkası önümde mi? Ben kimim
Ey sen olan? Oluştuğun gibi beni de oluştur, badem
yağından sür bana, pirinç taçla tamamla.
Vadiden doruklara taşı beni
Beyaz. Yolundaki hayatı öğret bana.
Açık karanlıkta mutlu et beni, yufka yürekli
ol, beni yaralayıp gülden organlarımı
yardığında...

Saatimiz gelmeden. Saçlarımız kesilmeden

Zaman son çayırı tutuyor. Şaşırdın mı? Hiçbir melek
ziyarete gelmez bu mekânı geçmişte şiirin terk ettiği
Güzel şafağın üstünde, yarınını elleriyle açıyor.
Ey şarkımdaki ilahımın eseri, ey inat,
İlk şiirim ikincisinde oluşuyor...
Miladın tanıklığı roman yenileninceye dek
Güzümün taşları içinde söğüt ağacı. Şarkıların
derinliğinde kuyunun çobanı yenilenene dek. Hayat
kafiyeyle asılı kelebek kanatlarındaki ansızın
iki ses arasında anlamı getirene dek
Ey şarkımdaki ilahımın eseri
Ey inat, ey kovulan ve payıma düşen,

Ben sözüm. Ben anası, babası ve müezziniyim
şehitlerin

Yağmuru söylemeden: Elveda. Olmadığım yerde
Olmadan geçerim. Olmadan geçerim.
Bu bana yeter zamanın nasıl kırıldığını biliyorum
Kuzey rüzgârında bedevinin çadırı gibi,
mekâna nasıl sabah olduğunu ve geçmişin kapandığını
yıkılan tapınağın izinde. Bana çok benziyor
şu anda etrafımda olan her şey, buradaki isteklerime
benzemeden. Yeryüzü dardı iki şarkının
cezbiyle, şeytanlara hizmet ederim

Akıllılar ile deliler, oysa güzel
düşlerini gördüler aşk şiiriyle
Anlattıklarımda, sınırları sonsuz önlerine açtım...

Yaşamak istiyorum...
Geminin sırtında yapacak işlerim var daha. Eksik
etmem uçakları ve açlığı denizi tavaf
ederken, tufanın tanıklığı olmadan
Yaklaşıyorum: Sonra ne olacak? Eski
yeryüzünün kurtuluşu ne yapacak?
Bu öyküye düşman mı olacak? Başlangıç ne?
Bitiş ne? Ölümden kimse dönmüyor ki
Bana gerçeği anlatsın... /

Ey ölüm sana sesleniyorum yeryüzünün dışında bekle beni,
Kendi şehrinde bekle, çadırına yakın
Yaşamımdan gözyaşlarla anlatılacaksın
Sonum gecikmez, sonum gecikmez bekle
Tarafa bin Abit'in okuyuşu. Süzer beni
Bedeninden akıtarak bütün buradakilerin
Özgürlük, adalet ve ilahi şarabına... /
İçinde ölüm olan! Sonum gecikmez bekle
Yumuşak baharda cenazemi düzenleyeyim,
Doğduğum yerde, konuşmaları engelleyeceğim yerde
Bu hüzünlü şehirde söylenenler tekrarlanmadan
Samud'ta, incirde, zeytinde ve zamanın
Yüzünde ve askerlerde. Söyleyeceğim: Nun

harfinin kalıbına dökün, ruhumun yığılacağı yerde
Kur'an'daki Rahman suresiyle. Benimle iki susan
kişiyle yürüyün atalarımın adımlarıyla
Uzağıma düşsün mücadelem. Mezarımı
leylaklarla örtmeyin, onlar ki
iki aşığın çiçeğidir ölümü ölümle anmış olursunuz
Oysa aşk bundan önce gelir. Tabutumun üstünü
yedi tane yeşil sümbülle örtün,
Bulunsun, el Numan'nın kilimlerinden sonra
bulunsun. Ama, gülleri kiliseye
Kiliselere ve gelinlere bırakın /
Ey beni bekleyen ölüm! Valizimi
hazırlıyorum: diş fırçamı, sabunumu

tıraş makinesini, kolonya ve giysilerimi.
Oranın iklimi iyi mi? Beyazın
sonsuzluğunda durumum değişir mi,
Yoksa güzde ve kışta olduğu gibi mi
kalır? Zaman geçirmek için
tek kitap yeterli mi, ya bir odaya gereksinim
duyarsam? Hangi dil konuşuluyor orada, sahi
Bütün insanlar anlaşılır bir
Arapçayla mı konuşuyor /

... Ey beklediğim ölümüm, ey ölüm,
Sağlığımın ve zihnimin durulduğunda mutlu
olacağım, yaşlı hayvanın avcısı olacağım
Irmağın kenarındaki ceylanın değil. Katille
maktulün arasındaki ilişkiye adak olacağım: Senin olan

zaman dolduğunda sana ne hayatımdan...
Yıldızlara dolacağım sende bana:
Bir kimsenin tamamen ölmeden. O ruhla
Şeklini ve makamını değiştirir /
Ey ölüm! Ey beni bağlayacak
karanlık, ey üçün ikisi, ey
zümrüt ve zebercet renginde tereddüt eden,
Ey tavus kuşunun kanı, ey tilkinin
kalbi, ey düşün hastalığı! Şu iskemleme
otur! Penceremin altında
Yok et avladığın organları. Evin kapısının
üstüne as ağır kilitlerin zincirini! Öyle güçlü
bakma bıyıklarıma bir noktaya bakar gibi

Sonun zayıflığın. Sen doktorların düzeninden
daha güçlüsün. Sen soluk boruma takılandan
daha güçlüsün. Sen güçlüsün baldan da güçlü,
-Beni öldürmeye- muhtaç değilsin bu hastalığımla.
Adım bir haşerenin adı olsa da. Senden olsa da
soğuk dudaklar ve açıklığın bunaltısı.
Aşk gibi fırtına olsan da ağaçlara, bilenmiş
bıçak veya ezen çekiç gibi kapı
eşiğine oturma, caddelerde yürümek
koşulum olmayacak. Güçlüdür, işlenmiş çelik, yüzünden
çıkarılan tilki maskesidir. Kaplan
olsan, kibirli, vurmak için hazır. İsteğini
söylemeden: "Anlamda bir anlamım var
Gelirim. O hayatın sorusudur ve ben

üstünü açarım, sultani veya mizanı bilirim"... /
Ey ölüm bekle, geç iskemleme
otur. Bir bardak şarap al kendine, beni
kışkırtma, senin gibi biri hiçbir insanı
kışkırtmaz, benim gibi birisi hizmetinde kusur
etmez. Soluklan... Bekli sonun olur
bugün yıldızların savaşında. Beni kim
zorlayabilir? Şiirimi haber aldığında. Hayır.
Bu şöhret şöhretin değil d'yeceksin.
Çamurumdan sen sorumlusun
İnsanlığımın içinde, yapılanda ve söylenende değil /
Ey ölüm bozgunun akademi bir sanattır.
Ey ölüm bozgunun zengin mezopotamya şehrime
bağışıdır. Mısır'ın dikilitaşı, Firavun'un kabri,

zaferin ve hezimetin taşı üstünde
Nakış, senin gibi taşları
salar...
Yapıların mimarisine, dilediğin gibi kişiliğini yapabilirsin

Ben istiyorum, yaşamak istiyorum...
Su dolu coğrafyada işim var.
Lût günlerinden Hiroşima kıyametine dek
Japon aynı Japon. Şimdi ben
buradayım sonsuza dek, bir erkek olarak bilmediğimi
arzuluyorum. "Şimdi" daha uzak olsa da.
Dün daha yakın olsa da. Yarın geçmiş olacak.
Ancak "şimdinin" ellerini yanımdan geçen
tarihin ellerine bağlıyorum, zaman onunla dolaşmasın.

Dağ keçisinin kaçışı gibi. Teknolojinin
hızlı zamanı yarım içine alacak mı
ya da sahrayı yarına geç kalsın diye
kilitlediğin? Dünyamda işim var şimdi
yarın yaşayacaksam. Bugün işim var
her zaman hazır olan. Onu yavaş
yavaş büyüttüğüm, kalbime süzülen sesle:
Derimi kontrolden geçirdiler. Esir taşların
sesini duyuyorum: bedenimi özgürleştirin. Çingenenin
kemanında parlarım arzular sanatçı şehrinden
semavi şehrine aktığında. Dişiyi avucumda
tutarım Elifin sonsuzluğu gibi: sonra
aşık olduğumda yarattım, sonra öne geçtim, sonra
çayıra şafak oldum, zamandan zamana

Üstüme sarkan mezarımın içinde. Baharda ne işe yarayacak
Cömertlik ölümü dişi yapar ve tamamlarsa
Sonrası yaşamın mutluluğu ve kadınların adağı?
Şiirin nağmesi de çözülür onun yolunda,
Azalanda şiirim paltom olur. Bu sözcüklerin
içinde rüya bile yolumuzu düzleyip bir yapmadı /
Ey ölüm giyin ve otur
günlerimin billuruna, sen her daim iki
dostumdan birisin, iki dünya arasında
Sen ölüsün. Yalnız ve ölü. Hayatını
yaşayamıyorsun. Ölümümden başka hayatın yok. Ne
hayattasın ne ölü. Çocukları sütün susuzluğundan
sütle kesiyorsun.

İki duyguyla yatağı sallanan bebek olsaydım,
Küçük melekler benimle şakalaşsa, karacanın
boynuzları beni şaşırtmasa, bizleri
birer konuk yaptığın gibi kelebeklerden. Yalnızsın
ve ölü, miskin, göğsüne bastıracak kadının yok, seninle
arzularını paylaştıracak gecenin hükmünde söylediği
sözleri şaşırmayacak, terkisindeyken yeryüzü ile
gökyüzü birbirine karışmayacak.
Doğumunda çektiğin süt açlığına mekân olacaksa: geç
kalıyorum seni sevmekle. Yalnız ve ölü, ey meleklerin
meleği, ne solucanına övgüm olacak. Ne de
dalında oturan doğana. Taktığın tacın etrafında
işim olmaz. Ey çıplak kutsal demette kimi gördün!
Böyle nasıl yürüyebiliyorsun

Bütün bekçiler ve marş söylemek için toplananlar arasında,
alnından tuttuklarında. Sen kimsin sen,
muazzam, ölümün kıralı, güçlü,
komutlarında kararlı bir ordu komutanı
benliğini istediğin gibi bizde yarat

Ben istiyorum, yaşamak istiyorum,
Seni unutmak... uzun uzadıya ilişkimizi hiçbir
şey olmamış gibi unutmak, mektuplardan uzak
gökyüzünün defterini okumayacağım. Her şeye
benliğimi koydum önünde beklesin diye
Uzaklar çoğalsın. Her şeye söyledim: benden
uzak dursun iki bedenin gezginliğini
tamamlamasın, ayaklanan

Bedende, benim ve benim arasında bir sırt yok
Anımsatacak: "sözlerimizi unutma..."
- Ne zaman? Unutkanlığın zerresinde
Bu dünyayı onaylayıp boyun eğip hizmet ettiğinde
kayanın bedenindeki ottan heykeller ve resimlere,
Söylediğin yerde: "Ben benliğimin oğlu, benim eserim".
- Sözlerimiz nerde?
Denizin kapısındaki kahvehaneyi anımsamama
izin verir misiniz? - Hayır... hayır fazla yanaşma
Ey günahların oğlu, ey Tanrının sınırındaki
Adem'in oğlu! Doğmadan soran, bir şey
yapmadan... - Ey ölüm yaşamın dostu olsaydın!
Anılan kültürün anlamı olsaydın
Saklı bir hikmet olsaydın! Belki anımsardın

Kabil'in öldürülüşünden çıkarılan dersi. Belki
Eyüp'ün uzun sabrıyla edindiğin alışkanlıkla
geç kalırsın. Belki bu bir fırsattır
sana, beni atımın üstünde öldürmen için. Şimdiki gibi
sende unuttuğumu anımsarım hazır azalıyorken
dilim. Şimdiki gibi her zaman görünen. Şimdiki gibi
sonsuz güvercin. Şimdiki gibi onca seni tanıdığım
Konuştuğum dil beyaz arabanın üstünde
Islanarak çözülür, uykunun bulutları üstünde,
Bütün duyguların yüksekliğinde özgürleştiği, yığılan
Bütün çağlarda. Görünmeyen bir rüyada
Mahkum, sofu tanrının yolunda ben ve sen /
Ey ölüm say tek başına sağlamken,

İşte ben buradan kurtuldum, aslında benim için burası
veya orası diye bir şey yok. Ölümüne tek başına dön
Yapayalnız. Avladığın cesetleri say,
Denizin kapısında bekle beni. Benim
kırmızı şarabım var, hasta yeryüzüne dönüşüme
sakladığım. Kötü ve katı kalpli biri değilim!
Sendeki büyüyü getireceğim veya
Denizlerin suyu üstünde yürüyeceğim ruhun
kuzeyinde. Ancak şimdi ben -iki azgınlığım kadar- yavaşladım
Şiirimi ezberledim: atımla saldırmadan anneme
babama. Açık kapıyı öylece bıraktım
iki zengin Endülüslüye, nar ve badem dallarına
oturduğumu anımsadım, dökülen

Atalarımın koynuna yüksekteki örümcek
ağlarına. Onlar kadar kadim yoldan geçiyordu
yabancı ordular, uzakları bu zamanla
kıyaslıyordu onlar kadar kadim savaş silahlarıyla... /

Ey ölüm, bu senin tarihin mi,
Dostun veya düşmanın, iki hava arasında
yükselen? Kumrular yuvasını yapana dek
demirden bir kafeste yumurtlayana dek. Belki de
yaşlı binalarda uyurlar veya telaşla parçalanmış bir
gemi iskeletinde.
Tarih neyi yapar, dost veya düşmanı
Doğayla yeryüzü ve gökyüzünün evliliğini
Kutsal yağmur boşalınca? /

Ey ölüm, denizin Romans kahvehanesinin

kapısında bekle beni. Dönmeden
dağılan bu payıma düşen acıya
Hayır içimi dışımla vedalaştırmayacağım
O ruhuma dolan buğday tanelerini yakınlarım gibi
Ellerime konan karatavuklara bölerim,
Tuzun beni emdiği gibi yeryüzüne veda ederim, beni
çayırlarla savursun atlar ve ceylanlar. Mekân ve
zamanın kısa da olsa gecikmeli son ziyaretime gelen,
Dönüp dönmeyeceğime dair beni onaylamayan
Hayata teşekkürler: ediyorum!
Ne hayatta ne de ölüyüm
Ey yalnız olan! Yalnızdın, yalnız kalacaksın

Bana bakan hemşire dedi: çok
sayıklıyordun ve bağırıyordun: ey kalbim!
Ey kalbim! Bir su halkasına
al beni... /

Bedenim hastayken ruhun bir önemi
yok, benim ilk olmamla
Kıyamet mi kopar?
Ey kalbimde olan, ey kalbim adımlarımı
Kendime doğru atıyorum, su halkasına yürüyorum
Yalnız!

Unuttum dirseklerimi, ayaklarımı ve dizlerimi
ve beni cezbeden elmaları
Unuttum kalbimin görevini
Havva'nın bahçesindeki ilk başlangıcı
Unuttum küçük organlarımın görevini
Unuttum düzgün nefes alıp vermeyi
Unuttum sözcükleri
Dilim için korkuyorum
Bu durumumla her şeyi bırakıp gitmeyi
Hayata dilimle dönmeliyim!

Bana bakan hemşire dedi: çok
sayıklıyordun ve bağırıyordun söylediklerini:

Hiç kimseye dönmek istemiyorum
Hiçbir şehre dönmek istemiyorum
Bu ortalıktan yok olduktan sonra...
Fakat dilimle bir bülbülün kıskanç
ötüşüne dönmek istiyorum

Bana bakan hemşire dedi: çok
sayıklıyordun ve bana sorular soruyordun:
Bana neler yapıyorsun ben öldüm mü
Ama bu dilin ölümüdür?

Çayır, yeşil kasidem yeryüzü, yüksek...
İlaçların verdiği ağırlıkla, ağır, suyun kitabında
Martıların şaşmaz tartısında. Bir vasiyet yazıyorum
Her kim soracaksa beni: Nidalarda tuz
serildiği zaman şarkılar söyleyeceğiz?
Çayırı, savrulan sümbüllere sererim
Buğdayın kitabında, yay yaşlılığıyla dolar
Bana ve ona. Her şeyi onadım veya
kardeş oldum demet yaptığım sümbüle
Sanatı ve zıttı: "Ben buğday tanesi
Yeniden yeşillenmesi için ölecek olan.
Ölümümün içindeki hayat ne..."

Şimdi şimdiki gibi değilim
Azı dişleri bendedir orada kim ölecekse
Teşekkür: "Tanrı rahmet eylesin"...
Buluğ çağımı unutmadan beni dişi
Anan: "Doğmadan doğan, doğacak
ölümü taşır"...
Bireyler arasına özgür karımı miras bıraktım...
Katı erkekliğin üstüne düşsün dişiliğiyle
Nesri şiirin kanatlarına barındırsın...
Sonra boğaların organlarıyla gençleştirsin,
bir yıldızın içine toprağımı
Suyun kalbine döksün... Ölümde ben kimim
Uzak? Kalbimin ölümünde ben kimim

Dipnotumun tayfası dedi: "Osiris
benzerindi, benzerimdi. İbn Meryem
benzerindi, benzerimdi. Hastayı yitirmenin
acısıyla uygun zamanda yaranın
elinde olan, düşüncenin zamanından
ölümü kaldıran..."
Şairliğin nereden geliyor? Kalbin
zekasından, ama meçhul duyguların
doğumuyla? Ama sahradaki kırmızı
gülden? Ne dünya dünyam
ne de benliğim ben...

Şimdi, şimdi gibi değil... /
Sözcükler kalbe dolunca büyür

Orman söyledi, benimle
Ayaklandı ağaçlar. Düşten düşe
uçarak konarım olmayan hedefimin sonuna.
Onca binlerce yıldır doğuyorum
şairlerle beyaz ketenin karanlığında
Tamamen kim olduğumu bilmeden içlerindeki
Düşüm kim. Ben kendimin düşüyüm
Şimdi, şimdi gibi değil...
El Ra'vai'nin yüksek sesine veda etmeden dilim
Kuzeye göç ederken. Bütün binaları
armağan bırakarak. Keçilerimiz siste dağılınca
akan sularla. Koçun yaralı alnıyla yüzleşirken
inanç. Dilimin söylediklerinden yoruldum

Hurma ağaçlarının sırtında geçmiş neyi inşa ettiğini
söylemeden, İmrül Kays'ın günlerinden kalma
Kayser ve kafiye arasında bölünen... /
Sesim uzaklaşmalı yüzümden öldürülmeden her şeyle,
Burası senin, erguvan şehrinde ay ışığını
Bana tutar, atalarımın inadıyla
Hikâyelerde kinaye. Hiç kimseye
ağlamadan, meftunluğundan başka:

Ama hangi şair yanımda
Boşluğun altında soyumla böler mi beni?
Ve dişiliğimin tomurcuğundan koparınca
Güllerimden dökülen ne?

Övgü dizen şairden kime ne
Memelerimde gecenin sütü dururken?
Ben ilkim
Ben sonum
Sınırımda kendim gibi yalnızım
Benden sonra ceylanlar oturur
Ne benden sonra... ne kalbimden /

Gemim rüzgârdır barış değil, düşleyeceğim
Ve geçitlere ruhumu dökeceğim
Kıyılardan bütün mekânları alacaklar / doğru
ikamet ettiğim yerin adımlarında. Örülen şiir değil

Geçmişi değiştirmeden geçer ve geçmeden
Bu deprem durmaz
Ancak ben düşünü kuracağım,
Belki de mutlu kılacağım bu şehri kendime,
Bu denizin akrabasından yalnız bir kişi olarak
Nasıldı o zor soru: "Ben kimim?
Burada mı? Ben annemin oğlu muyum?"
Ne şikayetinle surlar ör etrafıma ne de beni kuşat
Köle veya sultan. Bulunduğum yer yarın da benim olacak.
Benimle küçük bir düşünce gibi: güvercinler bulutları
bir arada toplayarak birbirine sürter: ve düşlerimin kanatlarını
çözer. Daha sonra bende uçarım. Yaşamım boyunca
bir güvercin olarak. Ben, ben olarak son bir şey
değil /

Bu sahilin akrabalarından bir kişi...
Aşure gününde uzunluğunca ziyaretlere giderim
Bir heyet gibi kimliğimi koklayarak.
rüzgâr ne başlatır ne sonsuzlaştırır... /
Şarap gününde önüme kadehler yığarım
Şarap alarak seyyar satıcılarından... Ruhum
hafifler, oysa bedenim bu mekânda ve anılarla ağır /
Baharda, bir meydanın anısı olsam
posta kartına yazacağım şu olacak: "Solumda
yoldan uzak bir vadi zambağı gibi
terkedilmiş bir tiyatro sahnesi. Sağımda ise kadim bir şehir" /
Ben, benim, son diye bir şey yok...

Uykusuz Romalıların izlerinde değilim
Tuz Geçidi'nde. Ancak ben kendi soyumu dayatırım
tuza banmış ekmeğin ölümüyle ve tarihe bunu
söylüyorum: Göndereceklerini bayram ve küçük sultanların
süsleriyle süsle, acıyla
... ki bugün kimse
anmasın: hiç kimse.

Ben, benim; son diye bir şey yok
Bu gecenin akrabasından bir kişiyim
Yükselerek bir atın üstünde yukarılara, yukarılara...
Akan pınarın izinden giderim.
Ey atım sustuğumda. İki çeşit rüzgârda dönmeden
...
Sen tohumum, ben senin hurman. Elif
dikildiğinde, şimşek vurduğunda. Çukur açıldığında,

şehvet yankıyla çığlık attığında. Yükseleceğim,
Yenileyerek, elif dikildiğinde, katılaşırsın
Ey atım, elif dikildiğinde, son dökülecek
Kanla düşme ebcede terkedilmiş
kürede. İki çeşit rüzgârda dönmeden,
katlı bağırsaklar gibi alıştırılmış binici dışında
Sen benim yüksekliğim ben senin mecazın
Zamanın çukuruna itildiğimde
Mekânımda ey atım. Mekânında o bir
yoldur, rüzgârlar tarafından lanetlenen
Düz bir yolun yolu değilsin. Yıldızlar serapta parlıyor!
Görünmeyende parlıyor bulut, ey atım kardeş
Ve yol göstericiydiler. Ölme ne benden önce
ne benden sonra son akan kanla ölme
benimle. Gözler Ambulansa dikildi
Ölü bedenim... hayatımdan ayrılmadan önce yükselten /

Silahların dışındaki hayatın anlamını, düşleyeceğim.
İçimden atmak için koparılmış ve
terkedilmiş izlerini. Kalbimin her şeyini ezberledim
Kalbin şikayetleriyle: saymadan şımartılmış
çocukluğunu. "Aspirin" hapı yeterlidir sakinleşmeye ve
yumuşatmaya. Garip komşum gibi
boyun eğen hava ve kadın. Kalbi
demir gibi tıkayan, ne hain ne yufka yürekli
ne arzuyla çağıran deli yağmurun göletleri,
ne de ağustos çayırıyla kırpışan göz kapakları.

Kalbim eksik veya fazlaydı
Bende "Kef" harfine benzer.
Kalbin suyu kuruduğu zaman fazlasıyla yüzünün şeklinden
Soyunur, giydirdiklerinden etkileyerek,
Bakir ve mahir /

İlkin böler ve yüzümdeki her şeyi öldürür
Zenginlikleri izleri görüşleri sözcüklerle
keser. Mutlu doğuşum olmadan
Söylemek için: dün her zaman en güzeldir.
Titreyen, ürken iki eli anımsamadan
Yeryüzünün sıcaklığıyla. Çiçeklerin kokusunu anarak
Ölü kanı uyandırır ağlar geceler

Yiten şeyleri aramaya gereksinim duyarım: "Zamanımı
yenilemek için hüznüm yaşantımın kapısını çalar"... ve
kadim bir gemiyle izlemeye gereksinim
duyarım kanatlarını vuran martıları. İkimiz keşfedildiğimiz
onca enkazın zamanı gibi: hayatın terkisine
binen doğal ölümün zamanı mı?
Ölüm bizi aştığında yaşama inmeden,
bizler özgürlükle yüceliriz ve
yüceliğimizle yürüyerek
Gılgamış'ın yeşil adımlarında zamandan zamana... /

Bu toz oluşumu tamamlar...
Küçük bir su testisi gibi kıracak beni.
Enkidu kalkmadan uyur. Kanatlarım uyur
çamurlu tüy demetine sarılarak. Sesim
donmuş bir rüzgâr hurma ağaçların toprağında.
Koltuk altlarımda ahşap bastonlar. Kalbim
su dolu büyük bir çukura yıkılmış, yankının
yayıldığı vahşetle: Enkidu! Düşlerime girerek
Göçümü tamamlamaya yetiyor. Düşümün ikametinde
Güç olsa benimle başlamadan. Tuzlu gözyaşlarda
parlayan iyileşmemi bağırır. Bağırır gözyaşları
Enkidu, içimizdeki hayatta
ölü ağlıyor. Ben neyim? Şimdi kim uyuyor
Enkidu ile? Ben veya sen mi? Seslenişim

Rüzgârın tuttuğu gibi. Benimle insanoğlunun
sersemliği tamamlanışıyla kaldırdığımda, akşamla
düşlerim azıcık gökteki ilahların ve benim arasımdakini.
Bizler yeryüzünün güzelliğini onaran
Dicle ve Fırat arasında adları ezberleriz. Beni
nasıl sayıklattın, ey dostum, beni biçare bıraktın,
bütün gençliğimizde bir işe yaramadı
Hükmümüz... hükmümüz ne işe yaradı?
Ölümün kapısında biçare bıraktın beni,
Ey dostum, beni öldürdüğünde, yalnız yükseleceğim
Yalnız, göreceğim yaşadıklarımızı. Yalnız
taşıyacağım dünyayı soluksuz geniş omuzlarımda.
Başlangıcımda kovulan adımlarımı yalnız araştıracağım.
Başlamayacak benimle bu çözülen

Derin giz, Enkidu, sende senin
ömrünü taşırım yayılmadan dağılmadan
Seni taşıdığımda güçüm iradem olacak. Ben
yalnızken kimim? Etrafımda bu oluşum
hebayla tamamlanacak. Ancak ben gölgene
dayanak olurum çıplak
hurma ağaçlarının gölgesinde. Gölgen nerede?
Köklerin kırıldıktan sonra gölgen nerede kaldı?
İnsanın
Başı
Kimliğidir...
O vahşet sana ayaklandığında gölgen olurum,
Kadınlar sana sütünü emzirir, unutulanla...
İnsanlığımı teslim alırsın. Enkidu, bana yoldaş
olursun ölümün olduğu yerde, bizi hasta eden

yanıtı yarattım, ben yalnızken kimim?
Yaşam noksan bir tekil, sorusu
beni eksiltiyor, bu nehir akıp giderken
Ben kime soracağım? Yüklenip kaldırdığımda
tuz yarıklarını. Sen uyurken
kendini anlar mısın? Kalk... uyuduğun yeter!
Tilki gibi etrafımdaki bilgeliği etkile
Eşelemeden önce: (her şey yalan, hayatındaki
koyunlar gibi o delil sorunla gebe kalan,
Çayırın damlayan kanıdır. Kuş yuvalarıdır günlerinde
Düşüne değil asla. Her şey uzak. Bugün hayatın
yuvasında yarını ezberle sevdiğin
kadınlarda. Bedenindeki yuvadan sana zarar gelmez.

Doğumunu
Bekle seni ruhunda taşıyacak olanı.
Yaşlılığında soyunu sürdürecek olanı.
Bütün şeyler yalan ve uzaklaştırılmış veya
uzaklaştırılmış ve yalan)

Ben kimim?
Marş mı marşlar mı
Ya üniversitelerin bilimi?
Hepsi benim...
Ben şairim
Ve sultan
Kuyunun korkusuna hakim
Ne ellerimde bir bulut
Ne yıldız takımı
Tapınağımda
Vurulur bedenim
Ellerimle vurulur
Yarınım
Tozun tacı gibi oturmuş

İskemleme

Yalan, yalan yalancılar... yalan
Uzaklaştırılmış kilimlerin üstünde her şey

Kuzey rüzgârı
Güney rüzgârı
Kendiliğinden ışık saçar güneş
Güneş kendiliğinden kaybolur
Yeni değil, oysa
Zaman

İç içe giysiler gibi
Döndü.
Ekinler yükseldi
Oysa gökyüzü yağmuru taşır
Şehirler oysa yoksulluktan kırılıyor
Her şey oysa kendi nimetinde sınırlı
Gün tersine döndü
Hayat yeryüzünde görmediğimiz
Bir gölge...

Yalan, yalan yalancılar... yalan
Uzaklaştırılmış kilimlerin üstünde her şey

1400 araba
12000 at
Altından adımı taşıyor
Barındığım bu son zamanda...
Bir şair gibi yaşadım
Sultan ve hakim...
Onurumla yaşadım ve yaşlandım
Hiçbir şey beni eksiltmez
Oysa bu
Bilimi çoğaltan söz
Mücadelemi büyütecek mi?
Yeruşalim ne el Arşu ne?
Hiçbir şey kendi durumunda kalamaz

Doğum zamanı
Ölüm zamanı
Susma zamanı
Konuşma zamanı
Savaş zamanı
Barış zamanı
Zamanın zamanı
Hiçbir şey bulunduğu durumda kalamaz...
Bütün nehirleri denizler içer
Renksiz olmayan denizler
Hiçbir şey bulunduğu durumda kalmaz
Bütün yaşamlar ölüme yürür
Renksiz olmayan ölüm,
Altından adımı yapacak hiçbir şey kalmayacak

Benden sonra:
"Süleyman olsa"...
Adıyla ölümü ne yapacak
Altın parlar mı
Gölgem ışıldar mı
Üniversite?

Yalan, yalan, yalancılar... yalan
Uzaklaştırılmış kilimlerin üstünde her şey /...

Mesih geminin üstünde yürüdüğü gibi,
Gözlerimin içinde yürüdüm, ancak şimdi
Yükseklere sığınan haçın yanında indim,
Kıyametle müjdeyi vermeden. O değiştirmeden
kaldığım yeri değiştiririm açık açık kalbimin sesini duymuyorum.
Beni, bana kesilen damarlarımla birleştirdiler: kumrulların
kat kat tüyleriyle, damın üstüne düşen yıldızlarla,
Bütün yollar Mina'ya çıkar
Kilom -ne az ne çok-
Günün ilk ışığını karşılamak istiyorum
Mutlu bir doğumla beni bıraktığı yerde (mutlu
doğmuş biri olmadan saniyeler uzar

Ancak mesafeler, işlenmiş iki demir gibi ve
ayın tavafı bu demirlerden yapılır)
Sura yakın gölgeye soracağım
Küle uyarıldığında ateşin örtüşünü
- Beni tanıdın mı?
Dedi: benimle mi konuşuyorsun?
Dedim: yıllanmış yaşlıyla konuşuyorum
Tamamladı: Mecnun Leyla sonunda kabullenir
bu süreyi, burada
Hanuta'yla ayrıldım kadim bir çarşının
sonunda...
Burada olsaydım. Karışarak hamalların arasına
Şiir mektuplardan sonra denizi...
Ey ben keşke birlikte çok büyüsek.

Denizim, surlara vururken hüsranımız olur
Ve yükselen nemin kokusu söyler: buradan ayrılmadık
Bu mekânda, zamanı bile biçer dikeriz.
Hiçbir zaman ayrılmadan yıpratır bizleri
- Beni tanıdın mı?
Doğarken ağlayan o bebeği yitirdim:
"Ayrılmadan. Ancak hiçbir zaman kavuşmayacağız"...
Koynuma kapatırım iki küçük dalgayı
ve yükseklerde soyunurum...
Sorduğumda: kim onlardan göç etti? /
Garip kıyılarda hapis olanlar dedi:
- Sen kadim gardiyanımın oğlu musun?
- Evet!

- Baban nerede?
- Dedi: Babam iki yıl önce öldü.
Bu görevi bana bıraktı
Önemli bir sanat olarak miras bıraktı ve sıkıca öğütledi
Marşlarınla şehri ısıttığını...
Dedim: Ne zaman bana rakip olarak
mahkum ettin?
Dedi: İlk şarkını yazdığın zaman
Dedim: Sen doğmamıştın
Dedi: Benim ayrılacağım bir zamanım var
Amerika'da yaşamak istiyorum
Yeruşalim bahçelerinde
Dedim: Her kimsen. Gittin diyelim.
Benim dışımda kimi görüyorsun şimdi, ben bir hayalim

Dedi: Yeter! Dışımdaki yankının
adı mıyım? Oysa gitmeden geri döneceksin.
Bu sarı zindanın içinde ayrılamazsın.
Beni bırak ve git!
Dedim: Burada öylece durarak mı
uzaklaşmak istiyorsun? Ben mi yoksa hapishane mi,
onu anlayalım. Bu surun ardındaki deniz denizimdir?
Dedi: Sen mahkumsun ama arzuların ve kişiliğinin
mahkumu. Benim dışımda kimi görüyorsun
şimdi. Ben bir hayalim
kendi kendime konuşan: Ben yaşayan biriyim.
Dedim: Oysa hayalimle yüz yüzeyim
Sahradaki kumu paylaşan,

Bu zalim gecede soluk alıp veren ne? /

Mina'nın saatlerinde yalnız çalışıyordum.
Gecenin bu zamanında kimse gelmez, denizin
malını avlıyorlar pencereleri atıp dalgalardan
Duvar yapıyorlar. "Disco" da aşıklar.
Uyuyan mezarları alıp yüklenmeyi
düşlüyorlar...
Dedim: Ben ölülerden öğüt aldım...
Geçmişte yeterli olmuyordu bu düşmanlık
Yarına eksiltiyordu beni...
Kadim bir alışkanlıkla yürüyeceğim

Adımlarım, deniz havası üstünde. Kadınlar
beni balkonları altında görmeyecek. Uzun
yolculukların sağladığı yararı
Anacağım hiçbir mala dokunmadan. O günler
yarına yeterli olacaktır. Yatağımdan ve
iki gamzeden daha küçüktüm:

Akşam paltom olsun rüyamda
Sev beni ve horlamamı engelle /
Yalnız iki hurma ağacının altında sev beni /
Bana şiiri öğret / iyice öğrenene kadar
"Humor" mekânında dolaşayım / şişmanlık
niteliği hikâyelere konuk
olana dek / bu güzel şehrin önünde

Kadim şehirlerin en güzeli / taştan
Bir kutunun içinde hareket ediyor yaşam ve ölüm
Sürmeli bilezikteki mahkum arılar
Çiçeklere konuyorlar ve soruyorlar
Deniz uçan sözlerin kapısında mı
Atını bağladı / bana şiir öğretecek /
Uzaktan şarkılarıma gereksinim duyunca
Kız çocuğu: "Zorla beni kendine al
Uykumu ellerinin arasında
Tamamlayayım". Boğulan yankıyla
Giderler / şimdiki gibi ceylanı kovalayan
Eşi geyikti / kilise hamamının
Kapısı altında... / bana şiiri

Öğret / yün kazağın
Örgüsünden ve kapının önünde beni bekle
Sürecin ilk olayıyla, yenilginin
umuduyla: savaştan dönmeden veya
Dönünce, seni değil de
Kimi bekledim... /

Mesih geminin üstünde yürür gibi,
Gözlerimin içinde yürüdüm, ancak şimdi
Yükseklere sığınan haçın yanında indim,
kıyametle müjdeyi vermeden. O değiştirmeden
Kaldığım yeri değiştiririm

Açık açık kalbimin sesini duymuyorum...

Kumrulaların kat kat tüyleri, surlara yapışık
Damın üstüne yıkılan yıldızlar,
Bütün yollar Mina'ya çıkar... /
Bu deniz benim
Bu tuttuğum hava benim
Bu adımlarımı yükselten
Kaldırım ve manevi soru... benim
Önümdeki otobüs durağı benim. Bu
hayal ve dostu benim. Bakırın bu sesi
Kırık ayetlerin, anahtarı benim
Kapı, bekçi ve çan benim

O atın ayakları benim
Surlardan uçan... benim
Benim değildi. İncil'den bölünen
O hikâyelerin yaprakları benim
Evin duvarı üzerindeki tuzlu
Gözyaşların izleri benim...
Adım, adımın telaffuz çizgilerinde
Beş tane harfin şekli benim olsa da:
Mim / mitemmem, muyettem, muteyyim, madi*
Ha / hadika, habibitu, hayrtani, hasritiy
Mim / muğamir, muaddet, mustaid, mevt
mevud, menfi, marid, muştehi
Vav / veda'a, verde, vist'a
velâ, velad, vucdet, ve'at, velidin
Dal / delilu, darbu, dam'atu
dar, ders, vudurii, vudellilni, vyudmni /

Bu ad benim
Dostlarım, neredeler, benim
Süreli bedenim, hazır veya kayıp...
Şimdi yeterlidir bu iki metrelik toprak...
1.85 lik boyum var...
Gerisi rengârenk çiçeklerin,
Yavaş yavaş beni içsin, benimdi
Benim olmayan: dünüm, benim olmayacak

*Mahmud Derviş: Mahmud adının baş harfleriyle başlayan bu sözcükleri bir dizede sıralamış Türkçe söylenince anlamları kaybolacağından. Olduğu gibi bırakmayı tercih ettim. Ç. N.

Yarınım uzak, ruhun süresi kovulmuş
Olan şeyler olmadan
Olan şeyler olmadan
Boştur hazırdaki ekinlerde sönen yara...
Gündoğumundan büyülenir tarih
Kahramanlardan...
Beklenen acısıyla yüzleşir ve geçer...
Bu deniz benim
Bu tuttuğum hava benim
Ve adım -
Adımı tabutun üstüne kazıyorum -
Benim.
Ama ben - içinde olana dek

Benim olmayan -
Bütün göçün nedenleri.
Ben benim değil
Ben benim değil...

SON İKİ ŞİİRİ

Bu iki şiir Mahmud Derviş'in ölümünden sonra yayımlandı. Kitaba anısına ek olarak alındı. Ç. N.

Hazır Senaryo

Bugün ben düşüyorum diyelim,
Ben ve düşmanım
İçerde bir çukurun
İçine düşüyoruz...
Ne konuşacağız?

Hazır senaryoyu:
Başlangıçta bekleyen anları...
Buradan kurtardıklarımız üstümüze yığılı kalırken
Bize kurtuluş ipini uzatırlar
İlk ben: diyor
Hayır ilk ben: diyorum
O beni itiyor ben onu itiyorum
Uzun bir zaman sürüp gider bu durum,
Sonunda ip ulaşıyor /...

Senaryo der ki:
Giz içinde fısıldayarak:
Aranızda bir kura çekin
Düşmanlıkların yıllarca sorduğu sorular gibi

Ben ve o
Aynı ortaklıkta ortak
İhtimallerin oyununda ortak
İpi bekliyoruz... kurtuluşun ipini
Sınırlardan geçeriz
Gizli çukurlardan - hayatta
Bize kalmayacak kimliklerden
    Ve savaştan
Eğer kurtuluşa düşersek!

Ben ve o
Korkumuz yanımızda
Konuştuklarımızı değiştirmeden
Korkuda... veya başka bir şeyde
Bizler düşman /...

Engerek yılanıyla ne konuşacağız
Burada üstümüze sarkmışken
İşte bu senaryonun tanıklığıyla
Yutmaya hazırken bu iki korkağı
Ben ve o?

Senaryo böyle diyor:
Ben ve o
Engerek yılanının katlinde ortak
Onunla kurtulacağız
Veya sınırda...

Teşekkürlerin ve sakinleştirmenin hareketleriyle söylüyoruz
Onunla yaptıklarımız
İçgüdüsel hareketlerle, biz değiliz,
Aynı şekilde o da kendini savunarak
İçgüdüsel hareketleri onun değilmiş gibi bir ideolojide...

Konuşmadan,
Konuşulanları anlıyormuş sanarak
Savsözlerde ortak
Benden önce davranıp söyler:
Benim olan her şey benim oldu
O senin
O benim
Ve senin!

Bir zaman sonra, kum zamanı ve sabun köpüğü
Aramızdaki sessizliği kırıp aramızda doldu
Bana dedi: ne yaptın?
Dedim: Hiçbir şey... ihtimalleri düşünüyorum
Dedi: Bu umudun nereden geliyor?
Dedim: İçimden geliyor
Dedi: Bu umutsuzluk seni çukura gömeceğini unutuyor musun
Bunun gibi?
Ona dedim: Şimdi gerçekten yarının şaşkınlığını unuttum
Ellerimden bağla... ve baş aşağı sarkıt
Bana dedi: Şimdi beni mi kışkırtıyorsun?
Dedim: Ne için seni kışkırtıyorum şimdi
Bu mezarın çukurundayken?
Dedi: Duyarlılığım ve duyarlılığın için
Takılıp kaldığımız bu ortak mezarda
Dedim: Ne fayda?
Zaman bizden geçti
Başkanların geleceği parlak
İşte burada katil ve maktul aynı çukurda uyuyoruz
Üstümdeki son şair bu senaryoyu takip edecek
Sonuna kadar!

Tavla Oynayan

Sizlere ben kimim demek için
Size ne söylesem?
Ben suyun düzleştirip parlattığı bir taşın
Yüzünde uyanan
Rüzgârın delemediği kamışım
Sabahın iniltisinde..
Ben tavla oynayan
Sayısız defa kazanan ve sayısız defa kaybeden
Ben sizin
Veya başkası gibi azar azar azalan...

Bir kuyunun yanında doğdum
Rahip gibi üç yalnız ağacın yakınında
Sokaksız ve kabilesiz doğdum
Tesadüfen kondu adım
Ailece tükendim
Tesadüfen,
İyiliği ve hoşgörülüğü miras aldım
Ve de hastalıkları:

İlkin - çözülen damarlarımdan
kan basınçlı akmadı
İkincisi - annem ve babamın karşısında şaşkın ve suskun
soyum - şecerem
Üçüncüsü - umutla gribim için içtiğim bir
fincan sıcak ıhlamurla şifa buldum
Dört - el Zabi ve el Kabra'nın yanında
konuşmaktan aciz düştüm
Beş - kış gecelerinden söylendim
Altı - ağır işlerde tembel ve zengin...
Hangi devir benim olmadı ki,
Bir tesadüftüm bütün
Bu andıklarımda...

Tesadüfen ayı gördüm
Limon gibi solgun seher vaktiyle mücadele eden
Tanık oldum
Yenilemek için kendimi
Bedenimin gizinde açık benleri bağladım!
Mümkündü ben olmadan
Mümkündü babamın olmaması
Annemle tesadüfen evlenene dek
Veya olsam da
Kız kardeşim gibi ölü ağzıyla çığlık atmak
Dikkat etmeden
Saat birde doğduğu ana
Doğduğunu bilmeden...

Ah: Güvercin yumurtası gibi kırıldı
Kireçten bir güvercinin boş ambalajından önce /
Tesadüfler yaratılandılar
Ben otobüs olayını yaşarken
Okula gidişlerimi erteleyerek
Bugün o bedenleri ve çevreyi unuttum
Gece aşk şiirlerini okuduğum yerde
Gömleğini giyip dolaştım içinde kitaplar dolu
Aşık gezdim - büyüyerek
Havanın tanığıydım romanlarda
Yürüyüşlerin olayında yaşayarak /
Denizle mizahın içinde gezdiklerim benim olmadan
Ancak ben dağılan bir çocuktum
Suyun büyüsünde kimliğim şaşkın
Islanarak: Bana yükselir!
Gezmek benim olmadı denizden bir zaferde
Kanım martıların enkazında
Beni avlayan dalgaları gördüm ellerimden akıyordu
Bir kepçeye kapılmam mümkündü oysa
Cahiliye Muallakasında deli
Evlerin kapısı kuzeyde olmalıydı
Denize bakmayan
Asker devriyeleri köye ateş yağdırırken
Geceyi pişirdi
On beş şehit düştü
Binaların suruna döndü bedenleri
Kırılmayan mekanın kolları onların kollarıydı
Belki de birer zeytin ağacı oldular
Veya birer coğrafya öğretmeni
Veya kum şehrinde haberci
Veya yankının bekçisi!

Sizlere ben kimim demek için
Size ne söylesem?
Kilise kapısının yanında
Tavlanın zarı değilim
Şövalye ve atlar arasında
Açık bir göğün altında fazlasıyla başarıya ulaştım
Aylı gecemde mutlu değildim hayır
Evet senin için mezbahalara tanık oldum
Kurtuluşum bir tesadüftü: Askerlerin hedefiydi küçük çocuklar
Süslü çiçekler arasında
gidip gelen arılardan daha büyük çocuklar
Babam ve kardeşlerim için çok korktum çok
Camdan zaman için korktum
Tavşanım ve kedim için çok korktum
Yüksek caminin minaresi üstündeki büyülü ay için
Hatun parmağı üzümü için çok korktum
Bizim dişi köpeğin memeleri gibi sarkan...
Korku benimle yürüdü ve ben korkuyla
Korktum, istediğim yıllarda küçük anılarımı bile unuttum
Yarına -yarına zaman yok-

yürüyorum / sallanıyorum / çöküyorum / çıkıyorum /
iniyorum / bağırıyorum / havlıyorum / uluyorum /
nida yakıyorum / zılgıt çekiyorum / deliriyorum / gecikiyorum /
duruluyorum / korkuyorum / irkiliyorum /

yürüyorum / uçuyorum / görüyorum / görmüyorum /
koku sürüyorum / sarı / yeşil / mavi / yarılıyorum /

soluksuz kalıyorum / susuz kalıyorum / yoruluyorum /
hızlanıyorum / düşüyorum / kalkıyorum / çöküyorum /

unutuyorum / görüyorum / görmüyorum / anımsıyorum /
duyuyorum / parlıyorum / şaşırıyorum / sayıklıyorum /

fısıldıyorum / bağırıyorum / dağılmıyorum / inliyorum /
deliriyorum / kanıtlıyorum / azalıyorum / çoğalıyorum /
tökezliyorum / yükseliyorum / düşüyorum / kanıyorum /
üstümden süzülüyor /

Orada saklıdır milletvekili şansım
Tesadüfen, askerlerden kaçarak veya
Hayatımda bile yerim yoktur benim
Bugüne eşit,
Ahenkli sözü ondan öğrendim,
Dedim: kim arttıracak?
Kandilini yakarak
Sonra düzeltmeye yöneldim...
Bir baykuş olmadığım mümkündü
Senin rüzgârından olacak irademe
Yolculuktan nasibini alan rüzgârdan...
Kuzeyler, doğular, batılar
Ama güney asi ve kinciydi bana karşı
Oysa şehrim güneydedir benim
Baykuşun mecazı oldum kırık dala oturdum
İlkbahar, sonbahar
Gemilerin bulutuyla tüyümü diktim
Sonra selamımı gönderdim
Ölmeyen zaferime
İçinde Tanrının kendisi olan
Peygamberi nasipli kılan Tanrıya...
İlk koşum bahtıma
Bahtımı asan kim
O barıştan uzak yarınımızda!

Sizlere ben kimim demek için
Size ne söylesem,
Ben kimim?
Mümkündür vahi bile bana muhalif olmadığı
İki yalnızlıktan nasibini alan vahi
Tavlanın zarı şiirler
Karanlıktan bir yamanın üstünde
Yayılabildiği kadar, yayılan
Sözün havasında
Kumun üstündeki tüy gibi /
Benim bu şiirde yerim yok
Bana benzeyen evimden başka:
Duyguyu iyileştiren duyguyla duyguların hareketi
Bizimle inen hadis
Sözcüklerin yankısında kayıp
Oraya taşınan benliğimin fotoğrafı
İniltimin dışında kaldı
Güvenim olan benliğim
Arzumun kaynağı oldu /
Eğer vahi kesilirse
Bu şiirde benim yerim olmayacak
Vahinin nasibi zorluğun ustalığıdır
Genç kızı sevmediğim mümkün mü
Bana soran: Şimdi saat kaç?
Yolumun üstünde bir sinema olacaktı...

Onun gibi kurtuluşumun olması mümkündü
O veya koyu belirsiz bir anın
Sözcükler böyle doğar. Kalbimi aşka
vururum güller ve dikenler içine sığsın diye...
Tasavvuf müfredatım. Duygu uğraşım
Şimdi ben kimim ben, ben değilim
Eğer ikinci benimle karşılaşırsam:
Ben ve ikinci ben
Ey aşk! Sen nesin? Sen kaç kişisin
Sen, sen değilsin. Ey aşk! Üstümüze bir yel gibi es
Fırtınalar titretsin sevdiğim için yardımın olur
Bedenimdedir çözülen gökler.
Emekleyerek yokuş aşağı iner iki bacağıyla.
Sende -görünür veya saklanırdı-
Şeklin olmadan
Seni seviyoruz tesadüfleri sevdiğimiz kadar
Sen zavallıların nasibi /
Bahtı kim yaptı hani kurtuluşun acısı
Ölümden de sevdiğim
Şansıma hâlâ kırılganım mutlulukla
Girdiğim bu deneyimde!
Gizinde denenmiş aşkı söyler:
O aşk evet dediğimizi yalanladı
Duyduğu aşkları
Söyler: o aşk, gelir gider
Ses ve ışıltı gibi
Hayata derim: Ağırlığınla bekle beni
Bardağımdaki şarabı ürküterek...

Bahçede ışıldayan gül, havayla yayılmaz
Güllerden çözülerek /
Benden uçuşacak bülbül ötüşlerini bekle
Adımladığım anda /
Aletlerin tellerini bağladıkları bağlı meydanlarda
Ayrılık şarkılarıyla. Yavaşlılığınla kuşat beni
Karanlıkla şarkılar uzayacak,
nağmeler kesilecek yükselen seslerin arasında
O ikisi alyansta yalnız:
Hayatını yaşar!
Rüzgâr karanlıkta beni tökezletirken mektubunla kucakla beni /
Rüzgârın üstündeyken bile, çözülerek dağılmadan
Ebcette /
Dağın üstünde kafiye olmadan
Akbaba kulaklarıyla sevinerek:
üstümde herhangi bir aydınlık olmadan!
Ancak bunun gibi sonuncu mavi altın taçla onurlandırarak
Ziyareti zor: yalnız orada bir başına kalır
Ayakları inerken dağılmayan
Ne akbaba yürür
Ne insanoğlu uçar
Senin boyun kimliğe benzer
Sen ey yüksek dağlardan kovulan!

Bulunmadığım yer benim değil
Veya barınmadığım...
O nasip. Adı olmayan nasip
Kaderimizin sınırı diye adlandırdığımız
Veya gökyüzünün soğuk saati diye
Birlikte yaşarız marangoz rendesi altındaki
adlandırdığımız doğmuş bebekle
Kıyılarda ilahi kulu adlandıracağız
Bizler burada onlara bu metinleri biz yazdık
Dolabın arkasında saklandık...
Açların çömleğini satmaya karar verildi
Altın sahibi bizi tahmininde yalanladı
Bu anlaşmayı kim yaptıysa, benim
Düşüşümü hayal etmiş ahşap sahnelerde /
Kulislerin arkasında emirler yerine getirildi
Soru değil: Ne zaman?
Evet: Neden? Nasıl? Ve kim
Size desem ben kimim
Size ne söylesem?
Olmadığım mümkündür
Kilitlerin düştüğü
İçinde gizli, aile eskir
Çocuklar,
İşte bu şiir şimdi onu yazıyor
Harfi harfine, damla damla kanayarak
Bu kümbetin üstüne
Siyah renginde kan, o ne karganın süsü
Ne çığlığı,

Evet o gecenin sıkıp posasını çıkardığı yiyecektir
Damla damla, nasibin elinde birikir
Mümkündür olduğu durumdan daha fazla başarıya götürür şiiri
O olsa, başkası değil, çavuş kuşu
Volkanın üstünde
Söyle belki de: Ben başka birisiyim
İkinci bir defa daha ben, ben oldum
Düşlediğim gibi: Sanıldığı gibi
Narsistlik güzel bir şey değil. Ancak yarattığını
aynada gösteriyor. Uzayıp giden umutta
Su damlalarıyla dolu havada...
Genişliğinde başkasını da görebileceği bir durumda
Genç kızın aşkı gözbebekleri içinde,
Papatya ve zambaklar içinde oturur uzakları unutarak...
Azıcık ateşli
Kırık aynada
Kaç kişi kaldığını görerek...
Özgürdü ve hurafe olacak...
Ellerinde yolculuğu yazar akan su...
Olmayan, olmayacak serap, adımlara ulaştığında
Suda arar. Bu bulutu - söyleyerek
Güzel ve dolu bir ibriği elinde taşıyarak
Beline bağlayarak. Adımlarını kuma vurur
Bulutları çukurunda toplamak için. Serap ıslatır

Ulur, alttadır, üstüne kaldırır: oku
Okuduğunu anlamasan bile. Yaz
Yazdığını anlamasan bile. Okur: su, su, su.
Ve kumun üstüne bir satır yazar: serap yok
Şimdi beni yaşatacak
Şansıma umut doldu
Hüzne inanan veya çekirge sürüsü şiire
Zamanında başlar külümsü gökyüzü
Ansızın tomurcuklanan gülü görür
Duvarın çatlaklarında
Söylemeden: külümsü gökyüzünü!
Gecenin başlangıcında iki dostuma söylerim:
Olan, düşte başlamadan
Bizler gibi... basit:
İki gün birlikte akşam yemeğini yeriz
Bizler üç kişi,
Düşümüzde dostça toplanmış bitkiler
Üçümüzün arasında birisini eksilterek
İki gün sonra,
Ayın güzelliğinde toplandığında
Ölümü andırır yükselişiyle görünen
Gözlere battıkça!

Söylemeden: Gerçekler yaşamdan çok uzakta
İmkânların hayaletinde
Söylüyor: Yaşam, burada, tesadüflerle
Mümkündür, bu topraklar kutsal toprak oldu
Şimdi gemi yok ve büyütecek soy ağacı
Ulu cennetlerin nüshasında
Evet şimdi orada peygamberler yürüyor
Ağlayan sahraya sala duran
Hava terler tanrının organlarıyla
Üstündeki belirsizlikle
Ve tesadüfen oldu, şehirdeki ekinlerin yeşilliği
Heba edilen müzede...
Orada binlerce asker öldü
Yan yana, başkanların zevklerini tatmin etmek için
Söylüyorlar: Oradakiler. Zenginlikleri bekler
İki ipek çadırda her iki taraftan...
Acıyla ölür askerler
Zaferin kimin kazanacağını öğrenmeden!
Tesadüfen, gösterilen ve söylenenden sonra yaşayanlar:
Kalanlar zafere ulaşacak mı ertelenenlerle
İnsanoğlunun tarihi güzel unvanlarla dolu
Yeşil seni seviyorum. Ey yeşil yer. Elma
suda ve ışıkta dalgalanır. Yeşil. Seninle
yeşil. Saçılışın yeşil. Yoldaş olarak göz dikiyorum...
Annenin elleri yoldaş, havadan bir avuçla.

Ben yeşilden bir tohumum... /
Onun bir şairi var bir şiiri değil
Zengin olmam mümkündü...
Sizlere kim olduğumu söyleyeyim
Size ne söyleyeyim?
Benim ben olduğum mümkün olabilirdi
Burada olmam mümkündü...
Uçakların düşmesi mümkündü
Bu sabah bile,
Şansıma büyüklük nerede uyuyor
Uçak saatine geç kaldım
Kahire'yi ve Şam'ı görmem mümkündü
Ve de Lovure Müzesi'ni, büyülü şehri
Mümkündü yürüyerek gidip de geç kalmam,
Tüfekler gölgemi kestiğinde
Pirinç seherinde
Mümkündü, hızlı yürümem
Parçalandığımda
Yaşanmış bir anı olarak sabahlamam
Mümkündü, düşümde harcanmam,
Anılarla bir olup.
Şansıma nerede yalnız uyusam
Bedenimi dinleyerek
Korkumu onaylayarak açığa vuran şiddetle
Ölmeden on dakika önce doktor sayıklıyorum
On dakika yeterli olur tesadüfen yaşamaya
Kayboldu sanılan umut için (/)
Yitti sanılan umutta ben kimim?
Ben kimim? Ben kimim?

Mahmud DERVİŞ

1941 - Celile kentinin küçük bir köyünde Nasar'a bağlı El Barva' da doğar.

1948 - Henüz yedi yaşındayken, Siyonistler doğduğu köyü yerle bir edince, ailesiyle birlikte savaştan kaçarak Beyrut'a gelirler.

1960 - On iki yılda, ilk ve orta öğrenimi sırasında, Yahudilerin şiddetine de maruz kalır.

1961, 67 - El İttihad gazetesi ve *El Cedid* adlı dergide yönetmenlik yaparken üç defa tutuklanır.

1971 - Lübnan'a yerleşir; Zeytin Yaprakları ve Filistinli bir Aşık kitapları yayımlanır.

1972 - *Son Gece*

1974 - *Sevgilim Uykudan Uyanıyor*

1975 - *Celile'de Ölüyor Kuşlar*

1975 - *Vatandaki Şey* (Düz yazı)

1976 - *Seni Severim veya Sevmem*

1976 - *7 Rakamının Etrafında, Onun Sureti Aşk İntiharıdır*

1977 - *Düğünler* (Dilimize *Mavi Bir Gün* adıyla çevrildi. Dünya Yay.)

1977 - *Savaşa Veda, Barışa Veda* (Düz yazı)

1980 - *Sabra* - Şetilla katliamını anlatan Beyrut Kasidesi. Alkım Yay. Çev: Metin Fındıkçı

1981 - *Hisar'a Denizin Övgüsü*

1983 - *O şarkılar, O şarkılar*

1984 - Lenin Ödülü'nü alır.

1986 - *Azalan Gül*
1987 - *Unutulanı Anmak* - Roman. Avesta Yay. Çev: Metin Fındıkçı
1988 - *Nergis Akşamları Boşluğun Işıltısı*
1990 - *İstemediğimi Görüyorum*. Semih El Kasıma Mektuplar
1991 - *Ağlayan Sözde Ağlayanlar* (Anlatı)
1998 - *Atı Neden Yalnız Bıraktın*
1999 - *Gurbet Yatağı*

2000 - Ağır bir kalp ameliyatı geçirir.

2000 - *Duvara Ait*
2002 - *Kuşatma Durumu*

2004 - Türkiye'ye Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Vakfı tarafından davet edilen Derviş, Nazım Hikmet Şiir Ödülü'nü alır.

2004 - *Yıllar Yaptıklarından Özür Dilemesin*
2005 - *Badem Çiçekleri Gibi Uzaklaşırım*
2006 - *Kayıp Huzurda* (Düz yazı)
2007 - *Dönen Şaşkınlık* (Düz yazı)
2007 - *Alelade Hüznün Günlükleri* (Düz yazı)
2008 - *Günlükler* (Düz yazı)

Mahmud Derviş, 9 Ağustos 2008 Amerika'nın Teksas eyaletinde Geçirdiği açık kalp ameliyatı sonucunda hayata gözlerini yumar.

Metin FINDIKÇI

1961, Mardin doğumlu. İstanbul'da yaşıyor. Şiirleri ve çevirileri; Yazılı Günler, Yarın, Cumhuriyet Kitap, Yeni Biçem, Adam Sanat, Varlık, Uç, Şiirlik, Şiiri Özlüyorum, Öteki-siz, Yom Sanat, Sözcükler, Kitap-lık, Yasak Meyve, Eliz ve Akatalpa gibi bir çok dergide yayımlandı.

Şiir kitapları:
Harabeler, Yazılı Günler 1992
Ve Kalbim Sular Altında, Yazılı Günler 1996
Karanfil Mesafesi, Avesta Yay. 2001
Unutulan, Yom Yay. 2004
Çölden Hırka, ŞİİRden Yay. 2006
Katran, Artshop Yay. 2008
Sen İçerde Uyurken, Artshop Yay. 2009

Çeviri kitapları:
Adonis, *Rüzgârda Yapraklar*, İyi Şeyler 1998
Adonis, *Düş ve Ayna*, Avesta 2002
Adonis, *Güllerin Aydınlığında*, Adam Yay. 2004
Adonis, *Doğu ve Batı*, Dünya Yay. 2004
Adonis, *Aşk Şiirleri*, Kırmızı Yay. 2007
Adonis, *Tarih Kadının Bedeninde Yırtılır*, Artshop Yay. 2009
Mahmud Derviş, *Beyrut Kasidesi*, İyi Şeyler 1. baskı 1995, Alkım Yay. 2. baskı 2003
Mahmud Derviş, *Unutulanı Anmak* -Roman- Avesta 2002
Mahmud Derviş, *Mavi Bir Gün*, Dünya Yay. 2003

Mahmud Derviş, *Yalnızlık Yenilemeden Kendini*, Can Yay. 2009
Mahmud Derviş, *Kuşatma Durumu*, Artshop Yay. 2009
Nizar Kabbani, *Hüzünlü Irmak*, İyi Şeyler 2000 - 2. baskı Artshop Yay. 2009
Nazik El Melaike, *Rüyadan Çağrılmak*, İyi Şeyler 1996 - 2. baskı Artshop Yay.2009
Ğade Saman, *Beyrut'ta Deniz Yok* -Hikaye- Avesta 2002
Hannan Avvad, *Filistin Senin İçin*, Evrensel Basım Yay. 2003
Çağdaş Arap Şiir Antolojisi, Yom Yay. 1. basım 2005
Ayşe Basri Şairin Kandili, Şiirden Yay. 2006
Çağdaş Arap Şiir Antolojisi, Toroslu Yay. 2. basım 2007
Fetva Tukan, *Kapalı Kapının Önünde*, Artshop Yay. 2008
Fatiha Mürşit, *Gecenin Şarkıları*, Artshop Yay. 2008
Muhammed Bennis, *Aşkın Kitabı*, Kırmızı Yay. 2008
Muhammed Bennis, *Şarap*, Kırmızı Yay. 2009

DUVARDA

Mahmud DERVİŞ

Derviş bu kitabı; geçirdiği kalp ameliyatından sonra, hastanenin o beyaz duvarları, beyaz çarşafları içinde yazıyor. Onu kuşatan ölüm duvarına, bedenin duvarına, kalbin duvarına, hastane duvarına, rivayeti ve raviyi utandıran duvara, dilin duvarına, bu beyaz duvar içinden yükselen ilaha yazıyor ve *"Bu senin adındır."* diye başlıyor. Ne yazık ki direnişi, 9 Ağustos 2008 tarihinde, geçirdiği diğer bir kalp ameliyatında yaşamını yitirmesiyle son buluyor.

Bu kitapta, Derviş'in meydan okuduğu ölüme karşı zafer kazanmasını bulacaksınız. Yaşadığı bütün bozgunlara, katliamlara, zulümlere ve soykırımlara rağmen... Yengiyle yenilgi arasında gidip gelen bir şairin, hasta yatağında mırıldandıklarını duyacaksınız.

Kitabı oluşturan uzun şiirin sonunda, ölümünden kısa bir süre önce yazdığı ve hiçbir kitabına girmemiş iki şiiri bulunmakta. Her iki şiirinde de ölümün soluğunu ensesinde duyumsarken, "Ben kimim?" diyerek kimliğini sorguluyor şair. Ama umudunu ve insan sevgisini eksik etmeden...

MF

9 786055 945640